

Standard wymagań – egzamin czeladniczy

dla zawodu
RYMARZ

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
744203	zawód pozaszkolny

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: etap teoretyczny odbywa się w dwóch częściach; pisemnej i ustnej

1. w części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
  - rachunkowość zawodowa
  - dokumentacja działalności gospodarczej
  - rysunek zawodowy
  - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
  - podstawowe zasady ochrony środowiska
  - podstawowe przepisy prawa pracy
  - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
2. w części ustnej kandydat odpowiada na pytania z zakresu następujących tematów:
  - technologia
  - maszynoznawstwo
  - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego

(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity:

Dz. U. Z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód: rymarz

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla klasyfikacji w zawodzie

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. rozpoznawać różne elementy uprzęży i umieć określić ich położenie i przeznaczenie w zależności od typu uprzęży (szorowe, chomątowe-robocze, wyjazdowe i sportowe).
- 1.2. stosować różne techniki szycia w zależności od potrzeb technologicznych różnych wyrobów rymarskich.
- 1.3. rozróżniać podstawowe typy siodeł i umieć określać ich przeznaczenie jak również nazwy poszczególnych elementów składowych.
- 1.4. znać w zakresie podstawowym anatomiczną budowę konia i potrafić określić i nazwać podstawowe części jego ciała.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. dobierać materiały podstawowe, okucia, ozdoby i dodatki do wykonania wyrobu rymarskiego;
- 2.2. dobierać techniki sporządzania wzorników części składowych wyrobów galanteryjnych według modelarskiego wzoru podstawowego;
- 2.3. dobierać narzędzia, urządzenia i maszyny do rodzaju operacji w procesie wytwarzania wyrobów rymarskich;
- 2.4. dobierać narzędzia, metody i środki do renowacji i napraw wyrobów rymarskich;
- 2.5. dobierać techniki ręcznego i ręczno-maszynowego rozkroju i wykańczania wyrobów rymarskich;
- 2.6. stosować szycie ręczne zwykłe i ozdobne wielowarstwowych połączeń wyrobów rymarskich;
- 2.7. stosować techniki szycia maszynowego;
- 2.8. określać parametry rozkroju, obróbki wstępnej i montażu wyrobu;
- 2.9. określać możliwość i opłacalność naprawy wyrobu rymarskiego;
- 2.10. sporządzać kalkulację kosztów związanych z naprawą i wykonaniem wyrobu rymarskiego;
- 2.11. dokonywać pomiarów koni dla sporządzenia uprzęży;
- 2.12.
- 2.13.
- 2.14.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. wskazywać skutki działań niezgodnych z przepisami podczas prac rymarskich oraz konserwacji maszyn, urządzeń i narzędzi;
- 3.2. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska;
- 3.3. dobierać środki ochrony indywidualnej do wykonywania prac rymarskich;
- 3.4. wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku na stanowiskach związanych z wytwarzaniem wyrobów rymarskich.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnianiem i działalnością gospodarczą

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

II. Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematami:

1. Wykonanie wskazanego wyrobu rymarskiego lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.
2. Naprawa lub renowacja wskazanego wyrobu rymarskiego zgodnie z dokumentacją.

Kandydat powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematami:

- 3.1. Wykonanie wskazanego wyrobu rymarskiego lub jego elementu zgodnie z dokumentacją:
  - 3.1.1. wykonać rozkładkę elementów wyrobu rymarskiego na skórze rymarskiej zgodnie z właściwościami skóry, w oparciu o jej podział topograficzny;
  - 3.1.2. wykonać rozkrój skóry metodą ręczną lub maszynową z wykorzystaniem podstawowych narzędzi ręcznych lub z pomocą urządzeń i maszyn przeznaczonych do tego celu;
  - 3.1.3. przygotować i rozkroić materiały pomocnicze;
  - 3.1.4. opracować elementy wyrobu zgodnie z dokumentacją poprzez:
    - ścienianie,
    - liniowanie,
    - znakowanie,
    - polerowanie krawędzi,
    - szycie ręczne lub maszynowe,
    - wypełnianie elementów miękkich uprząży i siodła;
    - wykończenie elementów wyrobu przez:
      - profilowanie elementów uprząży i siodła zgodnie z potrzebami anatomicznymi

- budowy konia,
  - profilowanie szlufek,
  - polerowanie i lakierowanie krawędzi i innych koniecznych płaszczyzn,
  - wykonanie otworów na trzpienie sprzączek w oparciu o dokumentację
  - wykonanie pierwszej konserwacji wyrobu tłuszczami naturalnymi lub innymi środkami syntetycznymi;
- 3.1.5. zmontować elementy składowe w gotowy wyrób rymarski zgodnie z dokumentacją;
  - 3.1.6. posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi;
  - 3.1.7. kontrolować na bieżąco jakość prac;
  - 3.1.8. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
  - 3.1.9. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
  - 3.1.10. zabezpieczyć ostre narzędzia ręczne, oczyścić i zakonserwować maszyny i urządzenia;
  - 3.1.11. uporządkować stanowisko pracy i rozliczyć materiały.
- 3.2. Wykonanie naprawy lub renowacji wskazanego wyrobu rymarskiego zgodnie z dokumentacją:
    - 3.2.1. określić zakres możliwych i koniecznych prac naprawczych w wyrobie, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa ludzi i koni;
    - 3.2.2. ustalić i określić harmonogram czynności koniecznych do prawidłowego przeprowadzenia procesu renowacyjno-naprawczego;
    - 3.2.3. wykonać demontaż uszkodzonego elementu w wyrobie;
    - 3.2.4. wykonać czynności naprawcze poprzez:
      - usunięcie z elementów naprawianych zanieczyszczeń powstałych wskutek użytkowania wyrobu przez konie,
      - wyprucie lub wycięcie uszkodzonego fragmentu lub demontaż całego elementu wyrobu,
      - dorobienie nowego fragmentu lub całego elementu wyrobu zgodnie z formą estetyczną i wymogami technicznymi pozostałych elementów wyrobu (uprząży lub rzędu jeździeckiego), przestrzegając zasad technologicznych właściwych do wykonania nowych wyrobów rymarskich;
    - 3.2.5. renowacja wyrobu poprzez:
      - ponowne przeszywanie elementów popruty lub rozdartych,
      - odświeżenie lica skóry poprzez lakierowanie lub polerowanie,
      - natłuszczenie elementów wyrobu tłuszczami naturalnymi lub syntetycznymi;
    - 3.2.6. powtórne zamontowanie elementów składowych w pierwotny układ wyrobu;
    - 3.2.7. posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi;
    - 3.2.8. kontrolować na bieżąco jakość prac;
    - 3.2.9. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
    - 3.2.10. zabezpieczyć ostre narzędzia ręczne, oczyścić i zakonserwować maszyny i urządzenia;
    - 3.2.11. uporządkować stanowisko pracy oraz rozliczyć materiały.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

1. Wykonanie wskazanego wyrobu rymarskiego lub jego elementu zgodnie z dokumentacją

Pomieszczenie przeznaczone do prac ręcznych i maszynowych spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny prac oraz ochrony przeciwpożarowej. Ustawienie maszyn, odległości, oświetlenie zgodnie z normą. Stół rymarski o wymiarach około 200 cm, szerokość

80 cm, wysokość 80-100 cm. Stołki do siedzenia z regulacją hydrauliczną. Sprzęt, narzędzia i materiały: płyta metalowa, płyta gumowa, deski topolowe, płyta marmurowa, dziurkacze, wycinaki, młotki, nożyczki, noże, szydła, igły rymarskie, różne rodzaje cęgów i szczypiec, linie metalowe, pojemniki z klejem, pędzle, liniarki, konik rymarski. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

2. Naprawa lub renowacja wskazanego wyrobu rymarskiego zgodnie z dokumentacją

Pomieszczenie przeznaczone do prac ręcznych i maszynowych spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny prac oraz ochrony przeciwpożarowej. Ustawienie maszyn, odległości, oświetlenie zgodnie z normą. Stół rymarski o wymiarach około 200 cm, szerokość 80 cm, wysokość 80-100 cm. Stołki do siedzenia z regulacją hydrauliczną. Sprzęt, narzędzia i materiały: płyta metalowa, płyta gumowa, deski topolowe, płyta marmurowa, dziurkacze, wycinaki, młotki, nożyczki, noże, szydła, igły rymarskie, różne rodzaje cęgów i szczypiec, linie metalowe, pojemniki z klejem, pędzle, liniarki, konik rymarski. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.